Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Oslo, 12.09.2018

Til stede:
Fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD): Thor Bernstrøm, Arild Kormeseth, Baard Krag og Charlotte Herje
Fra Helsedirektoratet (HDir): Beate Huseby
Fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFdir): Solveig Valseth
Fra Klima- og miljødepartementet (KLD): Solfrid Foss
Fra Samferdselsdepartementet (SD): Arnold Langaas
Fra Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV): Pål Eivind Aamodt
Fra KS: Rune Bye, Laila Kleven, Nina Nilsen (Trondheim kommune), Rune Terje Hjertaas (Vestfold fylkeskommune)
Fra Brønnøysundregistrene: Thorleif Holmstrand
Fra Riksrevisjonen: Bente Willumsen
Fra Fagforbundet: Sidsel Schade
Fra Statistisk sentralbyrå (SSB): Anna Rømo, Torstein Bye, Ann-Kristin Brændvang, Lasse Sandberg, Aina Johansen, Anni S. Fretheim, Trond Ekornrud, Dag Abrahamsen, Anne Brit Thorud, Marte Hvamb, Unni Grebstad, Svein Homstvedt og Torild Fløysvik.

Referat fra møte 12. september 2018 i Samordningsrådet for KOSTRA

Sak 1. Kommunefakta og KOSTRA nøkkeltall

Trine Ånerud viste den nye løsningen og fortalte hvordan det er tenkt at ulike typer brukere skal ivaretas med de ulike nivåene, kommunefakta, nøkkeltall og tabellene i Statistikkbanken.

Rune Bye sa at løsningen virker grei nok, men kommunene savner muligheten til å hente ut alle grunnlagsdata for ett tjenesteområde samlet. Han fikk støtte av Nilsen, som også har mottatt henvendelser fra kommuner som etterlyser dette. Fløysvik svarte at SSB vil lage uttrekk for hvert tjenesteområde som kommunene kan benytte ved å gå inn på en URL og gjøre disse enkelt tilgjengelige for brukerne.

Bye lurte videre på om det vil bli arrangert en introduksjon av ny løsning på nettet. Fretheim lovte at det skulle komme og sa at det også blir avholdt kurs i løsningen. I flg. Schade var det satt opp få kurs og disse var allerede fylt opp med deltakere. Kursholder Aleksander Hagen lovte å sette opp flere kurs og sa at en kan streame ett, slik at brukere som ønsker det kan gå inn og følge kurset i ettertid. Han åpnet også for å reise rundt til kommuner, men setter da som betingelse at flere kommuner slår seg sammen om en presentasjon.

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Sak 2. Arbeidsgruppenes rapporter

Dokumentasjon: Arbeidsgruppenes rapporter (tfl, stf, 31.08.2018) m/vedlegg

Pkt. 2 Forslag til endringer fra arbeidsgruppene

2.1 Tjeneste- og personellrapportering for regnskapsåret 2018

2.1.1. Kommuner

Helse og omsorg: Huseby poengterte at HDir og HOD har hatt god dialog med arbeidsgruppa og er enige i forslaget.

Vann, avløp og avfall/renovasjon (VAR): Rune Bye stusset på at gruppen nok en gang foreslår 10 nye spørsmål uten å konkretisere og lurte på om arbeidsgruppen har nye spørsmål klare. Rømo mente at det heller var snakk om å lage en matrise. Arbeidsgrupperapporten viser at forslaget går ut på mer spesifisert rapportering av våtorganisk avfall.

Rådet hadde ikke kommentarer til de øvrige forslagene.

2.2 Forslag til endringer i regnskapsrapporteringen for 2019

Barnehage: Regnskapsgruppen har ingen innvendinger til å endre ordlyden «tospråklig assistanse» til «særskilt språkstimulering eller minoritetsspråklige barn» på funksjon 211 Styrket tilbud til førskolebarn.

Gruppen har forståelse for at kommunesektoren kan ha behov for meningsfulle nøkkeltall og analyser av ressursinnsats i brukergruppene «barn med nedsatt funksjonsevne» og «spesialpedagogisk hjelp og minoritetsspråklige barn», men er usikker på hvordan kvaliteten blir ved splitting. Den henviser til helse og omsorgs forsøk på å splitte funksjon 254 i underfunksjoner og mener at barnehagegruppen bør avvente erfaringer fra dette forsøket.

Nilsen stilte spørsmål om det kommer stadig nye argumenter mot forslaget. Begrunnelsen i fjor var at det manglet en god forklaring på hvorfor en splitting var viktig, f.eks. i form av nøkkeltall, mens det nå går på tallstørrelse. Herje svarte at det var viktig å tenke hele kommunesektoren. En deling vil kunne være viktig for store kommuner, men gi prikking for lave tall for små kommuner. Kormeseth pekte på at det må sikres samsvar mellom tellere og nevnere i de foreslåtte nøkkeltallene. I tillegg kan det være krevende for mindre kommuner hvor ansatte ikke arbeider kun mot en av tjenestemottakerne å splitte på funksjonene, noe som igjen kan slå ut på kvaliteten.

Arbeidsgruppen for barnehage bes om å jobbe videre med hva som evt. vil bli splittet på funksjonene. Gruppen kan gjerne ha dialog med regnskapsgruppen underveis.

Vann, avløp og renovasjon/avfall (VAR): Rune Bye lurte på om ikke det var overflødig med tilleggsforslaget til funksjon 340 Vann. Kjøp av vann fra andre kommuner skal føres på en bestemt art og tall vil kunne hentes ut fra dette. Kormeseth svarte at KMD har fått mange spørsmål om føring av kjøp av vann, og håper at en presisering under funksjonen kan klargjøre dette.

Homstvedt mente at dette vil innebære inkonsekvens i hvordan ulike arbeidsgrupper løser dette. Arbeidsgruppe for klima og energi vurderte å etablere ny funksjon, men valgte å benytte arten for kjøp av tjenester på en eksisterende funksjon.

Herje var åpen for å høre med VAR-gruppen om tanken bak forslaget og konkludere i etterkant, men et svar til Homstvedt er at VAR-gruppen i dette forslaget ikke foreslår en ny funksjon, kun en tekstlig om presisering på hvilken funksjon kjøpet skal føres på.

Samferdsel: Regnskapsgruppen støtter forslaget til presiseringer i føring om gatelys, men ønsker et tillegg i presiseringen (understreket): *"Veglys som utelukkende er satt opp av andre hensyn enn trafikksikkerhet skal føres på aktuell tjenestefunksjon."*

Kultur og helse og omsorg: Regnskapsgruppen støtter forslaget om flytting av frivillighetssentraler fra helse til kultur.

Psykisk helse og rusarbeid: Regnskapsgruppen mener at arbeidsgruppen selv må vurdere behovet for evt. nye funksjoner i forbindelse med forsøket med å flytte DPS fra helseforetak til ca. 20 kommuner. F.eks. kan de ta en diskusjon med kommunene om best mulig løsning. Helse- og omsorgsdepartementet har i etterkant av møtet opplyst at to større kommuner har meldt interesse for foreløpige samtaler med regionalt helseforetak. Regnskapsgruppen bemerket at ev. deltakelse i en slik PILOT bør regnskapsføres på KOSTRA-funksjon 285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde.

2.3. Den nye publiseringsløsningen

Omstrukturering
Innhold og omfang varierer mellom de ulike tjenesteområdene. Rømo henviste til nytt forslag i mandatet. Og i tillegg til at SSB ønsker at arbeidsgruppene ser på sine tabeller, vil kommunikasjonsavdelingen i SSB be sine brukere komme med tilbakemeldinger og samtidig måle bruken av de ulike tabellene for å se hvilke som kanskje kunne ha vært prioritert vekk. I tillegg ønskes en gruppe som ser på i hvilken grad en klarer å få mer harmonisert struktur.

Det nedsettes en gruppe som ser på harmonisering av den nye publiseringsløsningen. SSB inviterer til deltakelse og lager forslag til mandat.

4. Arbeidsgruppenes oppgaver og rammebetingelser

4.2 Rapportering, tallkontroll og publisering for regnskapsåret 2017

Rapportering
Fløysvik informerte om at svarprosenten har vært bedre de to siste årene. Det er likevel et par fylker som skiller seg ut med store mangler. Homstvedt stilte spørsmål om KMD har tiltak for å rette på dette. Kormeseth svarte at de benytter fylkesmennene i denne sammenhengen og har intensivert oppfølgingen av disse de siste årene. Det kan se ut til at kommunene sliter med å følge opp endringer i rapporteringen, men KMD vil fortsatt benytte fylkesmennene i oppfølging av kommunene.
Bernstrøm la til at tanken med KOSTRA er at nytten kommunene selv har av det de rapporterer skal ivareta interessen for å levere.

4.3. Planlagt videreutvikling av KOSTRA

Arbeidsgruppen for eiendomsforvaltning venter på informasjon fra Kartverket så SSB kan følge opp saken videre.

SSB følger opp Kartverket.

Sak 3. Mandatet til Samordningsrådet

Dokumentasjon:
Samordningsrådet for KOmmune-STat-RApportering, sammensetning og mandat

Det var ingen kommentarer til mandatet.

Sak 4. Mandatet til arbeidsgruppene

Dokumentasjon: Mandat for arbeidsgruppene i KOSTRA for 2019

I løpet av møtet kom det fire forslag til endringer:

1. Punkt 2.1 a) På bakgrunn av alle endringer som kan komme med flytting av oppgaver mellom ulike regionale nivåer ba KMD om en presisering i teksten (understreket): «Følge utviklingen på sitt område, herunder eventuelle endringer i oppgaver og ansvar på regionalt nivå, med særlig vekt på å samordne …».
2. Punkt 2.1 i) «Arbeidsgruppene kan også i 2018 vurdere nye kvalitetsindikatorer ….» foreslås fjernet. Bernstrøm påpekte at arbeidsgruppene har nedlagt utrolig mye jobb i det å definere kvalitetsindikatorer og at de viktigste av disse vil ligge i de utvalgte KOSTRA nøkkeltall.
3. Nytt punkt 2.1 i) «Evaluere tabellene på sitt område innen 1. april: Dekker de deres andre brukeres behov mht. innhold og mulighet til å finne fram? Dette gjelder også regnskapsgruppen.
4. Nytt punkt 2.1 l) «Kartlegge eventuelt behov for hyppigere rapportering på sitt område.»

De foreslåtte endringene blir lagt inn i arbeidsgruppenes mandat for 2019.

Sak 5. Kommunalt rapporteringsregister (KOR)

Thorleif Holmstrand viste hvordan en ny løsning for registrering av endringer vil lette oppdateringen for de som er ansvarlige for skjemaer kommuner og fylkeskommuner skal rapportere på. Den nye løsningen antas å være på lufta i løpet av første halvår 2019.

Han opplyste om at tanken bak KOR er å være åpen om kommunenes rapporteringsplikt og avdekke ev. tidstyver. Han presiserte videre at rapporteringsplikten først oppstår i det øyeblikket et skjema er rapportert inn til KOR, og at det er store mangler i hvilke skjemaer som er rapportert inn.

Alle skjemaer med kontaktansvarlig skal godkjennes for hvert år. Valseth sa at dagens løsning var tungvinn å jobbe i, og fikk til svar at det bare er å ringe Brønnøysundregistrene, så vil en få hjelp.

Kormeseth la til at det som registreres i dag er kun skjemaet og tidsbruk på utfylling. På sikt er det meningen å ha registrert alle spørsmål, slik at departementene og arbeidsgruppene kan se hva som allerede finnes av opplysninger og på den måten unngå dobbelt rapportering.

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Sak 6. Årlige eller hyppigere data?

Dokumentasjon:
Hyppigere publisering i KOSTRA, dekker vi dagens brukerbehov med to årlige publiseringer?

Brændvang mente at den nye publiseringsløsningen i KOSTRA gir nye muligheter for å komme ut med data flere ganger i løpet av året. A-ordningen, Kommunalt pasientregister (KPR) og andre kilder vil ha oppdaterte data som en kan dra nytte av. Brukerbehovet er bl.a. fanget opp i kvalitetsgjennomgangen av sosialstatistikken. I første omgang kan dette gjøre etterspurte data tilgjengelig uten å øke rapporteringsbyrden og alle brukere får dataene samtidig.

Rune Bye syntes dette hørtes spennende ut og ønsket forslaget velkomment. Torstein Bye pekte på at det var viktig å undersøke om det er behov og interesse blant brukerne for dette, og at det vil være ønskelig med en systematisk kartlegging i forkant.

Det legges inn et eget punkt i mandatet for arbeidsgruppene om at de skal undersøke behovet for hyppigere rapportering på sine områder.